

HUISHOUDKUNDE SG VRAESTEL 1

Afdeling A

Algemeen:

1. Kandidate volg nog steeds nie die instruksies wat aandui hoeveel kruisies per vraag gemaak moet word nie. **GEEN PUNTE** word toegeken indien meer as die vereiste aantal kruisies op die antwoordblad verskyn nie.
2. Kandidate laat gereeld vrae onbeantwoord. Dit is tog sekerlik die moeite werd om ten minste te probeer om te antwoord.
3. Kandidate moet sorg neem dat vrae in the regte ry beantwoord word. Indien twee vrae in dieselfde ry beantwoord word, verloor die kandidaat die punte in albei vrae, omdat meer as die vereiste aantal kruisies in een ry sal verskyn.

Vraag 1

- 1.2.2 Gelatien
- 1.2.3 Kookkuns terme - Albei vrae is baie swak beantwoord.
- 1.3 Kandidate het goed gevaar waar items geïdentifiseer moes word.

Vraag 2

- 2.3 Kandidate het goed gevaar waar items geïdentifiseer moes word.

Afdeling B

Algemeen

1. Kandidate lees nie die vrae en volg nie die instruksies met sorg nie. Die volgende riglyne mag miskien help:

Onderstreep die sleutelwoorde in die vraag wat met die volgende geassosieer word voordat dit beantwoord word:

- A **Kennis:** dit dui die afdeling aan waaroor die vraag handel.
 - B **Aksie:** dit wat jy gevra word om te doen. Byvoorbeeld: beskryf, vergelyk, noem, gee 'n verduideliking, ensovoorts.
 - C **Verwysingspunt:** die woord/e wat aandui of die antwoord op kennis gebaseer is of op die gevallestudie.
 - D **Beperkings:** Byvoorbeeld: Higiëne (1) gedurende die voorbereiding van die frikkadelle en (2) nie persoonlike higiëne nie.
2. Wanneer leerders gevra word om te tabuleer, moet hulle sorg neem dat die feit en die verduideliking/voorbeeld ooreenstem.

Dieselfde geld wanneer nommers gebruik word.
 3. Die punttoekenning van 'n vraag is 'n aanduiding van die hoeveelheid feite wat verlang word. Indien die kandidate gevra word om die nutriënte in melk te noem en die punttoekenning is drie, moet hulle poog om drie nutriënte te noem.

4. Eenwoordantwoorde: In die meeste gevalle gee dit nie voldoende inligting nie. **Geld**, as 'n rede vir konflik in die gesin, is nie genoeg nie. 'n Voorbeeld van 'n korrekte antwoord sal 'n **tekort aan geld** wees.

Vraag 3

- 3.1.1 Kandidate het nie daarin geslaag om hierdie vraag korrek te beantwoord nie. Opvoeders moet leerders touwys maak in die beantwoording van die tipe vraag.

- 3.4.1 Kandidate moet duidelik kan onderskei tussen die volgende aspekte van 'n spyskaart:

- **Estetiese evaluering:** Kleur, tekstuur en gaarmaak metodes ensovoorts.
- **Voedingswaarde**
- **Die korrekte uitleg van 'n spyskaart.**

Wanneer leerders die kleurkombinasie van 'n spyskaart evalueer moet hulle nie net na een voedsel verwys nie. Byvoorbeeld: die vleis is bruin of bruin, ligbruin en oranje nie. Om te wys dat daar variasie in kleur is, moet hulle skryf dat die vleis bruin is en die wortels oranje.

Kandidate ken NIE die dieëtdoelwitte nie.

- 3.4.3 Higiëne: Kandidate beantwoord nie altyd die vrae in die konteks waarin dit gevra is nie. Voorkom besmetting/kontaminering gedurende **die voorbereidingsperiode**. **Persoonlike higiëne** is uitgesluit.

Vraag 4

- 4.1 en 4.2 Die terme wat gebruik is, was heeltemal onaanvaarbaar.

- 4.3 Kandidate het nie die vraag korrek geïnterpreteer nie. Duidelike onderskeid moet getref word tussen die volgende:
- **Maniere om klonte te voorkom** tydens die voorbereiding van 'n witsous met verwysing na 'n spesifieke reseep.
 - Die uitwerking van roer op die witsous **nadat** gelatinisasie plaasgevind het.
 - Die **voorsorgmaatreëls** wat getref moet word om te verhoed dat die witsous brand.

- 4.5 Die konserwatiewe gaarmaak van groente is swak beantwoord. Kandidate is geneig om in vae terme te skryf. Die antwoorde moet duidelike wees. **Gebruik 'n klein hoeveelheid water** om die verlies aan nutriënte te beperk. **NIE** gebruik die **regte hoeveelheid water / moenie te veel water gebruik nie.**

Vraag 5

- 5.2 Eenwoordantwoorde is nie aanvaarbaar wanneer die oorsake van konflik in die gesin gegee moet word nie. Sien verduideliking onder algemeen.

- 5.3 Kandidate verwar **gesinstipes** met **gesinstadiums**. Of hulle gee twee antwoorde byvoorbeeld, *Gesin met tieners* en *gesin met voorskoolse kinders*. Nie noodwendig in dié orde nie. Slegs die eerste antwoord word oorweeg. Tienergesin is nie aanvaarbaar nie.

Vraag 6

- 6.1 Baie min kandidate kon die aktiewiteitsareas identifiseer. Opvoeders moet meer aandag aan hierdie afdeling bestee.

6.2 Opvoeders moet die kombuistipes weer in graad 12 hersien. Hierdie vraag is baie swak beantwoord.

6.3 Veiligheid: goed beantwoord.

Vraag 7

7.1 Terme: Baie swak beantwoord.

7.2 Kandidate het hierdie vraag goed beantwoord.

7.2.2 Kandidate verwar die **voordele van 'n begroting** met die **stappe in die begroting**.

Vraag 8

8.1.1 Die meeste kandidate het Maslow se hiërargie van behoeftes in die korrekte volgorde geken.

8.1.2 Baie kandidate kon egter nie die hiërargie in die konteks van die gevalle- studie toepas nie.

8.2 Werkse: Dit is baie swak beantwoord. Opvoeders moet meer tyd hieraan spandeer.

8.3 Hierdie vraag is baie swak beantwoord. Miskien omdat leerders dit nie goed gelees het nie. Opvoeders gee asseblief aandag aan die beantwoording van vrae.

8.4 Besluitnemingsproses: Die meeste kandidate het dit goed geken.

Home Economics SG Paper 1

Section A

General:

1. Candidates once again not follow the instructions concerning the number of answers that must be marked for each question. **NO MARKS** are awarded where more than the required number of options are marked on the answer set.
2. On the other hand, candidates often left questions unanswered. Surely a calculated guess is worth compiling.
3. Candidates should ensure that they mark their answers in the correct row. If they answer two questions in one row, they lose the marks for both questions because they will have more than the required number of crosses in the row.

Question 1

- 1.2.2 Gelatine Very poorly answered.
1.2.3 Culinary Terms Very poorly answered.
- 1.3 Candidates coped well with identification.

Question 2

- 2.3 Candidates coped well with questions on identification.

Section B

General

1. Candidates did not always read the questions and follow the instructions. It might help if they are given the following guidelines:

Underline or highlight in the question the key words that are associated with the following:

- A **Knowledge** – this indicates the section of the work the question is based on.
 - B **Action** – what you have to do e.g. describe, give an example, name, explain, etc.
 - C **Point of reference** – base answer on knowledge or on examples from the case study.
 - D **Restrictions** – hygiene (1) **during preparation** of meatballs, (2) **not personal hygiene**.
2. When asked to tabulate, candidates must ensure that the facts correspond with the explanation.

The same applies when using numbers.
 3. The marks allocated to a question is an indication of the number of facts that are required. If candidates are asked to name the nutrients in milk, and the mark allocation is (3), then they should attempt to give three nutrients.
 4. One-word answers often do not give the required information. **Money**, as a cause of conflict, does not give enough information. Learners are required to be more

specific, e.g. **A lack of money can cause conflict.**

Question 3

3.1.1 Candidates were unable to formulate accurate responses to this question. Educators should teach them how to answer such questions.

3.4.1 Candidates should make clear distinctions between the following:

- **Aesthetic evaluation:** Colour, texture, methods of cooking, etc.
- **Nutritional evaluation**
- **How to write an menu**

When evaluating, for example, the colour combination of a menu, do not just say *the meat is brown*, or *brown, orange and light brown*. Indicate that ***the meat is brown*** and that ***the carrots are orange so as*** to illustrate that there is a variety of colour.

3.4.2 Candidates did **NOT** know the dietary goals.

3.4.3 Hygiene: Candidates did not always answer questions within the given context, e.g. “*prevent contamination **during preparation***”. Do not write about **personal hygiene**.

Question 4

4.1 and 4.2 The terminology used was quite unacceptable.

4.3 Candidates did not interpret the question correctly. They should have clearly distinguished clearly between the following:

- The **prevention of lumps** in the preparation of the white sauce with reference to a specific recipe.
- The effect of stirring **after** gelatinisation has taken place.
- The **precautionary measures necessary** to prevent scorching of the white sauce.

4.5 The question on the conservative method of cooking vegetables was not answered well. Candidates gave vague answers. They should have been more specific. A well formulated answer is: “Use a small amount of water so as to limit the % nutrients”. (not “the correct amount of water”).

Question 5

5.2 One-word answers are not acceptable when giving the causes of conflict. (See above)

5.3 Candidates confused the **types of families with the family stages**. They gave more than one answer e.g. *Family with teenagers* and *family with schoolgoing children*. *Teenage family* is incorrect.

Question 6

- 6.1 Very few candidates could identify the activity areas. Educators should pay more attention to section.
- 6.2 Educators need to go over the types of kitchens. This question was very poorly answered.
- 6.4 Safety: Well answered.

Question 7

- 7.1 Terminology: Very poorly answered.
- 7.2 Candidates coped well with this question.
- 7.2.2 Candidates confused the **advantages of budgeting** with the **steps in budgeting**.

Question 8

- 8.1.1 Most candidates knew the correct order for Maslow.
- 8.1.2 Many candidates could not apply Maslow to the context of the case study.
- 8.2 Demands of work: This was very poorly answered once again. Educators need to focus on this.
- 8.3 Characteristics of planning: Very few candidates were able to answer this question. Most listed the characteristics of a plan. This may indicate that the question was not read carefully.
- 8.4 Decision-making: Most candidates coped well with this question.